

HENRYK DUSZYŃSKI

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz

NAZWISKA ODIMIENNE CZŁONKÓW PARAFII PRAWOSŁAWNEJ ŚW. MIKOŁAJA WE WŁOCŁAWKU (LATA 1906–1910)

Początki osadnictwa rosyjskiego na terenie Włocławka sięgają 1815 r., kiedy to w wyniku ustaleń kongresu wiedeńskiego Włocławek włączony został do Królestwa Polskiego związanego przez unię personalną z Cesarstwem Rosyjskim [Gruszczyńska 1999: 393]. Wśród osób wyznania prawosławnego przeważali urzędnicy, nauczyciele oraz oficerowie wojska i żandarmerii [Dziki 2000: 196]. We Włocławku i okolicach od połowy XIX w. stacjonowało wojsko rosyjskie. Istnieją przypuszczenia, jakoby pierwsza, niewielka cerkiew prawosławna istniała w mieście w latach 50. XIX w. Kiriłł Sokół i Aleksander Sosna zaś wspominają dwie włocławskie cerkwie wojskowe: cerkiew 14. Litewskiego Pułku Dragonów w budynku koszarowym z 1870 r. oraz cerkiew w koszarach 53. Nowoarchangielskiego Pułku Dragonów z 1901 r. [2003: 127]. W 1906 r. zbudowano dużą cerkiew prawosławną, która służyła wiernym do roku 1914, kiedy to budynek został zdewastowany przez władze niemieckie. Po zakończeniu wojny cerkwi nie otwarto, a w roku 1925 dokonano jej rozbiórki [Dziki 2000: 217].

Niniejszy artykuł poświęcony jest nazwiskom odimiennym wyekscerpowanym z ksiąg metrykalnych Parafii Prawosławnej św. Mikołaja we Włocławku (lata 1906–1910). Akta te przechowuje Archiwum Państwowe w Toruniu, Oddział we Włocławku. Każda księga składa się z trzech części: akt urodzeń, akt małżeństw i akt zgonów. Księgi metrykalne spisywane były w dwóch formach: tabelarycznej i opisowej (narracyjnej). Analizowany materiał pochodzi z ksiąg prowadzonych w formie tabelarycznej¹. Zapisy te porównano z alfabetycznymi indeksami osób

¹ Zapisy w formie tabelarycznej uporządkowane są zgodnie z poszczególnymi rubrykami, a więc, przykładowo, dla aktów chrztu są to: data urodzenia i data chrztu; imiona urodzonych; tytuł, imię, imię odojcowskie i nazwisko rodziców oraz jakiego są wyznania; tytuły, imię, imię odojcowskie i nazwisko rodziców chrzestnych; nazwisko udzielającego chrztu.

ochrzczonych, zaślubionych i zmarłych, zamieszczonymi w księgach prowadzonych w sposób opisowy.

Łącznie wyekscerpowano 240 form nazwisk osób ochrzczonych, zaślubionych oraz zmarłych. Liczba ta nie jest równa liczbie osób zapisanych w aktach. Wynika to z dwóch faktów. Po pierwsze, niektóre osoby występują zarówno w księdze chrztów, jak i w księdze zmarłych. Są to najczęściej przedwcześnie zmarłe dzieci. Po drugie, część osób nosi to samo nazwisko. W niniejszym artykule analizie poddano 60 form nazwisk odimiennych. Pozostałe nazwiska zostaną omówione w odrębnym opracowaniu.

Wśród wyekscerpowanych nazwisk odimiennych przeważają formy – co oczywiste – z wschodniosłowiańskimi cechami językowymi. Należy zaznaczyć, iż często nie jest możliwe wydzielenie cech typowo ukraińskich, rosyjskich czy białoruskich. Jest to związane m.in. z tym, że pewne imiona są wspólne dla tych trzech języków, ponadto formy imion w zapisie metrykalnym podawano w wariancie cerkiewnym². Przy analizie nazwisk podaję imię prawosławne w wariancie cerkiewnym, a właściwie staro-cerkiewno-słowiańskim, i potwierdzenie funkcjonowania imienia w imiennictwie staroruskim. Celem jest ustalenie, które imiona są częściej używane w nazwiskach: cerkiewno-ruskie czy zaadaptowane wschodniosłowiańskie. Rosyjski, białoruski lub ukraiński wariant imienia przytaczany jest wówczas, gdy dana forma imienia może być podstawą utworzenia nazwiska i gdy różni się ona od staroruskiego wariantu.

Obecność w zgromadzonym materiale form nazwisk polskich i niemieckich wynika z faktu, że nierzadkie były małżeństwa mieszane wyznaniowo i narodowościowo, tzn. mężczyzn wyznania prawosławnego (pochodzenia rosyjskiego) z kobietami wyznania rzymskokatolickiego (pochodzenia polskiego) bądź luteńskiego (pochodzenia niemieckiego).

Wśród wyekscerpowanych nazwisk większość stanowią formy z cechami typowo wschodniosłowiańskimi utworzone od imion cerkiewnych lub kalendarzowych (zarówno od form pełnych, jak i pochodnych). Są to następujące nazwiska:

- 1) *Абрамовичь* – od imienia *Абрам (Абрамий)*, występującego w staroruskim imiennictwie obok *Авраам* [Skulina 1974: 144], *Абрам* brus. i pot. ros. *Авраам* [Петровский 1980: 33; Судник 2005: 21], cerk. *Авраам(уї)* [Spis 2011: 3]; nazwisko z patronimicznym sufiksem *-ovič*. W klasyfikacji Borysa O. Unbegau-na – nazwisko pochodzenia żydowskiego [1989: 257];
- 2) *Александровъ* – cerk. strus. i ros. imię *Александр* [Skulina 1974: 145; Spis 2011: 5], nazwisko z charakterystycznym dla antroponimii rosyjskiej sufiksem *-ov*;

² Jako cerkiewną formę imienia traktuję jego formę przy przejściu przez język staroruski, tzn. staro-cerkiewno-słowiańską.

- 3) *Андруховичь* – ukr. i brus. *Андруга*, stuktur. też *Andruch* [Керста 1984: 105], cerk. *Андрей* [*Spis* 2011: 6], z patronimicznym sufiksem *-ovič*;
- 4) *Арасимовичь* – od brus. imienia *Арасім* [Унбегаун 1989: 231], cerk., strus., ukr. *Герасим* [Skulina 1974: 167; *Spis* 2011: 19], z patronimicznym sufiksem *-ovič*;
- 5) *Гасперовичь* – od ros. imienia *Гаспар* [Петровский 2000: 95], *Каспар* [Суперанская 2005: 206], brus. *Каспер* [Суднік 2005: 89], z patronimicznym sufiksem *-ovič*; zarówno w antroponimii białoruskiej, jak i polskiej występuje nazwisko *Касперович* [Унбегаун 1989: 231];
- 6) *Демченко* – od *Демко* – zdrobniałej formy ukraińskiego imienia *Дем'ян* [Унбегаун 1989: 206], strus. i ros. *Демьян* [Skulina 1974: 157], cerk. *Дамиан* [*Spis* 2011: 12], z charakterystycznym dla antroponimii ukraińskiej sufiksem *-enko*³;
- 7) *Евсютинь* – od zdrobniałej formy z sufiksalnym *-т-*: *Евсюта* [Унбегаун 1989: 76], utworzonej od cerk., ros. i ukr. *Јевсевій* [Левченко 1967: 27; Петровский 1980: 105; *Spis* 2011: 16], nazwisko z sufiksem *-in*;
- 8) *Ермаковъ* – od formy *Ермак* utworzonej od rosyjskiego imienia *Ермолай* [Петровский 1980: 113; Унбегаун 1989: 61] lub ukr. *Єрмак* / *Єрмолай* [Левченко 1967: 27], por. brus. *Ермалай*, nazwisko z sufiksem *-ov*;
- 9) *Ефимова* – od *Ефим*, potocznej formy imienia *Ефимий* [Петровский 2000: 136], ukr. *Єфим*, strus. i cerk. *Евфимій* [Skulina 1974: 163; *Spis* 2011: 15], z sufiksem *-ov*;
- 10) *Захарова* – od imienia *Захар*, ros. potocznej formy imienia *Захарий* [Петровский 2000: 139], strus. i brus. też *Захар* [Skulina 1974: 235], cerk. *Захарія* [*Spis* 2011: 43], nazwisko z sufiksem *-ov*;
- 11) *Иваницкій, Ивановъ* – od *Иван* – wschodniosłowiańskiej adaptacji imienia cerkiewnego *Иоанн*, z sufiksami: *-ckij*, *-ov*;
- 12) *Калиниковъ, Калинникова* – cerk. i wsp. ros. *Каллиник* [*Spis* 2011: 23], brus. *Калінік* [Суднік 2005: 38], z sufiksem *-ov*;
- 13) *Карпукъ* – od cerkiewnej i strus. formy imienia *Карп* [*Spis* 2011: 24], aktualnie też we wszystkich językach wschodniosłowiańskich, nazwisko z charakterystycznym dla antroponimii ukraińskiej i białoruskiej sufiksem *-uk*;
- 14) *Кириликъ* – cerk., strus., ros. *Кирилл* [Петровский 2000: 164; *Spis* 2011: 11], nazwisko z sufiksem *-ik*;
- 15) *Кирюхинъ* – od *Кирюха* – zdrobniałej formy imienia *Кирилл* [Унбегаун 1989: 83], z sufiksem *-in*;

³ Sufiks ten jest charakterystyczny dla języka ukraińskiego, nie ma odpowiedników „w innych językach wschodniosłowiańskich, a także ościennych” [Dąbrowska-Kamińska 2010: 363].

- 16) *Лавринъ* – od *Лавря* – zdrobniałej formy imienia *Лавр* (strus. *Lavr* [Skulina 1974: 189]) lub *Лаврентий* [Унбегаун 1989: 58; *Spis* 2011: 25], укр. *Лавр* [Левченко 1967: 31], nazwisko z sufiksem *-in*;
- 17) *Лазарева*, *Лазерева*, *Лязаровичъ* – od *Лазарь*, церк., strus. i gos. [Skulina 1974: 190; *Spis* 2011: 26], brus. i ukr. *Лазар* [Левченко 1967: 31; Суднік 2005: 41]; miękkość w formie *Лязаровичъ* zapewne pod wpływem języka polskiego, nazwiska z sufiksami *-ev*, *-ovič*;
- 18) *Левченко* – od formy ukraińskiej *Левко* utworzonej od imienia *Лев* [Унбегаун 1989: 206], z charakterystycznym dla antroponimii ukraińskiej sufiksem *-енко*;
- 19) *Максимукъ* – od *Максим* (gos., ukr., церк.) [Левченко 1967: 32; Петровский 1980: 148; *Spis* 2011: 27], brus. *Максім* [Суднік 2005: 43], z charakterystycznym dla antroponimii ukraińskiej i białoruskiej sufiksem *-uk*;
- 20) *Мартышь* – zapewne od zdrobniałej formy *Мартышка* utworzonej od *Мартын* [Унбегаун 1989: 150], ukr. *Мартин*, gos. *Мартин*, *Мартын* pot. [Левченко 1967: 33; Петровский 1980: 154], nazwisko bez formalnych wyróżników;
- 21) *Матвѣева* – strus. *Matvej*, gos. *Матвей* [Skulina 1974: 193; Петровский 2000: 193], por. церк. *Matfiej* [*Spis* 2011: 28], nazwisko z sufiksem *-ev*;
- 22) *Михайловичъ*, *Михайловъ* – od ukr. *Михайло*, brus. pot. *Міхайла* [Левченко 1967: 34; Суднік 2005: 44], strus. i церк. *Michail* [Skulina 1974: 195; *Spis* 2011: 29], nazwiska z sufiksami: *-ov*, *-ovič*;
- 23) *Нефедов* – od *Нефѣд* – jednego z wariantów gos. imienia *Мефодий*, *Мефодей* [Унбегаун 1989: 48; Петровский 2000: 206; Суперанская 2005: 239], церк. *Miefodij* [*Spis* 2011: 28], nazwisko z sufiksem *-ov*;
- 24) *Ника* – zdrobniła forma *Ника* ← *Никий*, *Николай* i in. [Петровский 1980: 330; por. Тихонов, Бояринова, Рыжкова 1995: 255 и след.] lub też od imienia żeńskiego *Ника* [Петровский 2000: 206], bez wyznaczników formalnych;
- 25) *Никанорова* – od gos., ukr. i церк. imienia *Никанор* [Левченко 1967: 35; Петровский 2000: 207; *Spis* 2011: 30], brus. *Ніканор*, z sufiksem *-ov*;
- 26) *Никитенко*, *Никитинъ* – strus., церк. gos. *Nikita* [Skulina 1974: 202; *Spis* 2011: 30], z sufiksami *-енко*, *-in*;
- 27) *Омельянюкъ* – od *Омельян* (wariant imienia *Емельян*), wschodniosłowiańska adaptacja cerkiewnego *Jemilian* [Унбегаун 1989: 46; Петровский 2000: 131; *Spis* 2011: 14], ukr. *Емилян* [Левченко 1967: 36] – pierwszy człon nazwiska dwuczłonowego *Омельянюк-Хахлачъ* z sufiksem *-uk*;
- 28) *Онищукъ* – od formy pochodnej od церк. i strus. *Onisim* [Skulina 1974: 205; *Spis* 2011: 31], ukr. *Онисим* [Левченко 1967: 36], nazwisko z sufiksem *-uk*;

- 29) *Осипова* – ukr. *Осип* [Левченко 1967: 36], lud. ros. *Осип* od cerk. *Иосиф* [Петровский 2000: 215], nazwisko z sufiksem *-ov*;
- 30) *Петровская* – od strus., cerk. *Petr*, ros. i brus. *Пётр* [Skulina 1974: 207; *Spis* 2011: 33], z sufiksem *-skij*,
- 31) *Поликарповъ* – od cerk. i ros. formy imienia *Поликарп* [*Spis* 2011: 34], ukr. *Поликарп* [Левченко 1967: 38], z sufiksem *-ov*;
- 32) *Роденко* – cerk. i strus. *Родион* [*Spis* 2011: 35], *Родион* [Левченко 1967: 39], możliwa jest też inna interpretacja – od czasownika *родить*, z charakterystycznym dla antroponimii ukraińskiej sufiksem *-enko*;
- 33) *Савельевъ* – od strus. *Savelij* [Skulina 1974: 215], aktualnie też w 3 językach wschodniosłowiańskich: *Савелий*, *Савелій* [Левченко 1967: 39; Петровский 2000: 245–246; Суднік 2005: 100], nazwisko z sufiksem *-ev*;
- 34) *Савка* – od *Савка* ← ukr. i brus. *Сава*, ros. i cerk. *Савва* [Никонов 1993: 108], formy *Sava*, *Savka* występują też w strus. antroponimii [Skulina 1974: 214], nazwisko bez wyróżników formalnych;
- 35) *Савкинъ* – od *Савка* utworzonej od *Сава*, *Савва* [Никонов 1993: 108]. Zdaniem Nikonowa może to być również imię odojcowskie utworzone od form *Севастьян*, *Савелий* [Никонов 1993: 108], z sufiksem *-in*;
- 36) *Семеновъ* – od ros. *Семён* ← cerk. *Симеон* [Петровский 2000: 256], ukr. *Семен* [Левченко 1967: 40], z sufiksem *-ov*;
- 37) *Сосѣй* – zapewne od cerkiewnego *Соссий* [*Spis* 2011: 38], ros., ukr. *Сисой* [Левченко 1967: 41], bez wyróżników formalnych;
- 38) *Степанова* – od ros., ukr. *Степан* ← cerk. *Стефан* [Петровский 2000: 261; *Spis* 2011: 38], z sufiskem *-ov*;
- 39) *Тихонов* – cerk., ros. i ukr. *Тихон* [Левченко 1967: 42; *Spis* 2011: 41], z sufiksem *-ov*;
- 40) *Трофимова* – od cerk. i ros. *Трофим* [Петровский 2000: 269; *Spis* 2011: 41], *Трохим* [Левченко 1967: 42], z sufiksem *-ov*;
- 41) *Фень* – być może od zdrobn. formy *Фена* ← *Феоген*, *Феникс* i др. [Петровский 1980: 372], por. też brus. *Фіён* [Суднік 2005: 56], niewykluczone jest niemieckie pochodzenie nazwiska;
- 42) *Феодоровъ* – od cerk. i strus. *Feodor* [*Spis* 2011: 39], z sufiksem *-ov*;
- 43) *Филипукъ* – cerk. i ros. *Филипп* [Петровский 2000: 286; *Spis* 2011: 17], brus. *Піліп*, *Філіп* [Суднік 2005: 48], por. ukr. *Пилип* [Левченко 1967: 78], z sufiksem *-uk*;
- 44) *Харинъ* – od zdrobniejszej formy *Харя* ← cerk. *Харитон*, *Харисим* i др.), [Унбегаун 1989: 86, *Spis* 2011: 11], ukr., ros. *Харитон* [Левченко 1967: 44; Петровский 2000: 294], z sufiksem *-in*;
- 45) *Якимов* – od ros., ukr. *Яким* [Левченко 1967: 59; Петровский 2000: 307], strus. *Jakim*, cerk. *Иоаким* [*Spis* 2011: 22], nazwisko z sufiksem *-ov*.

Dwa nazwiska mogą mieć cechy wschodniosłowiańskie i / lub polskie:

- 1) *Давидзiк* – od cerkiewnej formy imienia *Давид* [Spis 2011: 12], występowanie spółgłoski *дз* jest charakterystyczne dla języka białoruskiego (działanie) i polskiego, z sufiksem *-ik*;
- 2) *Юзвукъ* – ukr. *Юзя* i in. ← ukr. *Юзеф* i pol. *Józef* [Левченко 1967: 45], sufiks *-uk* pochodzenia wschodniosłowiańskiego.

Typowo polskim nazwiskiem jest: *Индржейчакъ* – pol. *Jędrzej*, wariant imienia *Andrzej* [Malec 1994: 184], z polskim sufiksem *-ak*.

Wyróżnić można dwa nazwiska od imion odprzezwickowych:

- 1) *Милованов* – nazwisko od imienia imiesłowowego *Милован* [Петровский 2000: 197], z sufiksem *-ov*;
- 2) *Некрасов* – nazwisko odprzezwickowe, utworzone od tzw. imienia apotropicznego *Некрас* [Унбегаун 1989: 165], z sufiksem *-ov*.

Cztery nazwiska mają niemiecką etymologię:

- 1) *Брандт* – nazwisko pochodzące od skróconej wersji germańskiego tzw. *Rufname*⁴ na *-brand*, np. *Hildebrand* [Kohlheim, Kohlheim 2008: 133]; możliwa jest też inna, nieodimienna interpretacja [Kohlheim, Kohlheim 2008: 133];
- 2) *Вейхель* (niem. *Weichel(t)* ← *Weichold* ← *Wiegold*) – być może od *Rufname* z członem *wîg* [Kohlheim, Kohlheim 2008: 643, 657];
- 3) *Герт* – możliwa dwójaka interpretacja: 1) *Gert(h)* – od utworzonej przez ściągnięcie formy imienia *Gerhard*, 2) *Herdt* – od skróconej formy *Rufnamen* zbudowanych za pomocą słowa *harti* (np. *Hertwig*) [Kohlheim, Kohlheim 2008: 292], możliwa jest też inna, nieodimienna interpretacja [Kohlheim, Kohlheim 2008: 292];
- 4) *Сигель* – *Siegel* – od form zdrobniałych utworzonych za pomocą sufiksu *-l* tych *Rufnamen*, które zawierają słowo *sigu*, np. *Siegfried*; aczkolwiek możliwa jest też interpretacja, iż jest to nazwisko pochodzące od nazwy zawodu, ze śródnim. *sigel* ‘pieczęć’, np. na określenie osoby wytwarzającej pieczęci [Kohlheim, Kohlheim 2008: 566].

Pod względem strukturalnym⁵ wyróżniono formy z następującymi sufiksami:

- 1) *-ov* / *-ev*: 23 formy
- 2) *-ovič* / *-evič*: 6 form
- 3) *-in*: 6 form
- 4) *-uk*: 5 form
- 5) *-enko*: 4 formy
- 6) *-ik*: 2 formy
- 7) *-skij*, *-ckij*: 2 formy
- 8) *-ak*: 1 forma
- 9) bez formalnych wyróżników: 7 form

⁴ Germańskie *Rufnamen* to miana określające nazwę osobową [Lica 2010: 278].

⁵ Pominięto nazwiska pochodzenia niemieckiego.

Jak wynika z przeprowadzonej analizy, większość nazwisk odimiennych, bo aż 51, stanowią formy utworzone od imion cerkiewnych lub kalendarzowych, w tym również od form potocznych. Nieliczne nazwiska mają polskie cechy językowe (przede wszystkim *Иन्द्रжейчак*, ale polskich wpływów można doszukać się również w nazwiskach *Юзвук* czy *Давидзук*). W wyekscerpowanym materiale odnaleziono dwa nazwiska pochodzące od tzw. imion ochronnych. Marginalną grupę stanowią nazwiska pochodzenia niemieckiego.

Jeżeli chodzi o strukturę nazwisk, to zdecydowanie przeważają formy z typowo rosyjskimi sufiksami *-ov / -ev*. Uwagę zwracają też formacje z sufiksami *-ovič / -evič*. Należy bowiem przypomnieć, że nazwiska tego typu charakterystyczne są dla antroponimii białoruskiej i ukraińskiej, nie zaś rosyjskiej, gdzie sufiksy te służą wyłącznie tworzeniu imion odojcowskich. Formy z sufiksem *-uk* są typowe dla antroponimii ukraińskiej i białoruskiej, z sufiksem *-enko* zaś – tylko dla ukraińskiej. Z kolei sufiks *-ak* cechuje nazwiska polskie [por. Плюскота 2011: 124].

Reasumując, należy stwierdzić, iż w odimiennych nazwiskach członków Parafii Prawosławnej św. Mikołaja we Włocławku (lata 1906–1910) zostały utrwalone przede wszystkim pełne formy imion kalendarzowych. Budowa morfologiczna nazwisk odimiennych, przede wszystkim przewaga charakterystycznych dla antroponimów rosyjskich sufiksów *-ov / -ev*, zdaje się wskazywać, że najlicniejszą grupę prawosławnych na Kujawach na początku XX w. stanowili Rosjanie, obecność zaś nazwisk z polskimi i niemieckimi cechami językowymi jest wynikiem małżeństw mieszanych wyznaniowo. Jednakże tylko szczegółowa analiza większej grupy nazwisk i przesledzenie ich dalszych losów może dać pewniejsze stwierdzenia.

BIBLIOGRAFIA

- Dąbrowska-Kamińska A., 2010, *Nazwiska Polaków z sufiksem -enko w polskiej antroponimii*, [w:] *Nazwy własne a społeczeństwo*, t. 1, *Zagadnienia teoretyczne i metodologiczne. Antroponimia*, red. R. Łobodzińska, Łask, s. 363–375.
- Gruszczyńska M., 1999, *Organizacja władz miejskich Włocławka w latach 1793–1914*, [w:] *Włocławek. Dzieje miasta*, t. 1, *Od początków do 1918 roku*, red. J. Staszewski, Włocławek, s. 389–441.
- Dziki T., 2000, *Z dziejów cerkwi prawosławnej we Włocławku*, „Zapiski Kujawsko-Dobrzyńskie” XIV: *Wyznania na Kujawach wschodnich i w ziemi dobrzyńskiej*, s. 193–221.
- Kohlheim R., Kohlheim V., 2008, *Duden – Lexikon der Familiennamen. Herkunft und Bedeutung von 20 000 Nachnamen*, Mannheim.
- Lica Z., 2010, *Nazwiska pomorskie genetycznie niemieckie derywowane od tzw. germańskich, „Rufnamen”*, [w:] *Nazwy własne a społeczeństwo*, t. 1, *Zagadnienia teoretyczne i metodologiczne. Antroponimia*, red. R. Łobodzińska, Łask, s. 277–294.
- Malec M., 1994, *Imiona chrześcijańskie w średniowiecznej Polsce*, Kraków.
- Skulina T., 1974, *Staroruskie imiennictwo osobowe*, cz. 2, Wrocław.

Sokół K., Sosna A., 2003, *Kopuły nad Wisłą. Prawosławne cerkwie w centralnej Polsce w latach 1815–1915*, Moskwa.

Spis imion prawosławnych w brzmieniu polskim i staro-cerkiewno-słowiańskim, 2011, Warszawa.

***

Керста Р. Й., 1984, *Українська антропонімія XVI століття. Чоловічі іменування*, Киев.

Левченко С. П. (ред.), 1967, *Словник власних імен людей*, Киев.

Никонов В. А., 1993, *Словарь русских фамилий*, Москва.

Петровский Н. А., 1980, *Словарь русских личных имен*, Москва.

Петровский Н. А., 2000, *Словарь русских личных имен*, Москва.

Плюскота Т., 2011, *Восточнославянские черты в фамилиях быдгошан: начало XXI в., „Язык и социальная действительность” № 1*, с. 121–129.

Суднік М. Р., 2005, *Слоўнік асабовых уласных імён*, Мінск.

Суперанская А. В., 2005, *Словарь русских личных имен*, Москва.

Тихонов А. Н., Бояринцева Л. З., Рыжкова А. Г., 1995, *Словарь русских личных имен*, Москва.

Унбегаун Б., 1989, *Русские фамилии*, Москва.

The Orthodox St. Nicolaus Parish of Włocławek members' surnames derived from given names (1906–1910)

Summary

The object of this study is the pool of surnames derived from given names collected from the 1906–1910 registry books of the Orthodox St. Nicolaus Parish of Włocławek. The analysis has shown that most of the surnames are derived from Old Church Slavonic or Eastern Slavonic given names. The most frequent suffix is -ov / -ev. However, there are also surnames with the Polish or German characteristics and with other suffixes.